

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Scandal în dietă.

Sibiu, 6 Martie r.

Fiind de credința, că obstrucționistii sunt acum puțini și vor putea fi aduși la brazdă bună prin o aplicare mai severă a regulamentului de casă, domnul Návay, presidentul camerei ungare, a început a nu le prea împlini cererile, și a le refuza mai multe votări nominale, luându-le astfel din mână una din cele mai sigure arme de luptă. Dar și-a aprins numai paie în cap, pentru că obstrucționistii i au jurat răsunare și Sâmbătă au inscenat un scandal în dietă, cum rar s'a mai pomenit în analele parlamentului nostru.

Furtuna s'a început imediat după deschiderea ședinței, când s'au anunțat mai mulți deputați din opoziția nepacificată la cuvânt, pentru a vorbi în chestia regulamentului de casă. Presidentul nu a prea voit să le acorde acest drept; și atunci s'a sculat șeful Justh Gyula, și a atacat cu vehemență pe domnul president, acuzându-l căși calcă cuvântul dat cu ocaziunea alegerii sale de president, când a promis respectarea regulamentului de casă. Deputatul Lovaszy a cetit apoi o declarație a presidentului, dată în scris, că va proceda față de regulamentul casei întocmai ca antecesorul seu. Presidentul a voit acum să răspundă și să lămurească lucrurile, dar opoziția nu l'a lăsat să vorbească, spunându-i, că dela masa presidială nu se poate apăra.

La vociferările celor din opoziție răspundeau tot astfel și cei din partidul guvernului, născându-se în dietă o gălăgie enormă. Intre acestea opoziția a prezentat biroului o coală scrisă de mai mulți deputați, ca să se țină ședință secretă. Presidentul Návay, în iritația în care se afla, a cetit coala, a rupt-o în

bucăți și a aruncat-o la o parte. Opoziția a văzut în această procedură a sa o nouă violare a regulamentului de casă, și tumultul a devenit și mai fioros. Din partea opoziției s'au repezit mai mulți la tribuna presidențială, unde apoi au venit întru ajutorul presidentului și deputați din partidul muncii, ba a intrat în sală și ziaristul Pályi dela foaia „Budapesti Napló”, care injura mereu pe cei din opoziție și voia să urce tribuna presidentului pentru a-l apăra pe acesta în contra justhiștilor, cari rupseseră balustrada din fața scaunului presidial.

Ziaristul a fost scos afară din sală, ca neapartinător „maturului” corp legiuitor, iar atacurile asupra presidentului Návay au început de nou. Opoziția a cerut de nou ședință secretă, iar presidentul de nou nu a ordonat-o, ci a aruncat coala la o parte. Voea să se apere, dar opoziția nu l'asă să vorbească. Astfel apoi a suspendat ședința, odată, de două ori, de trei ori. La orele trei fără un sfert o redeschide de nou, dar opoziția nu s'a astâmpărat nici acum, ci cerea mereu ședință secretă. Presidentul nu o admite, ci suspinde de nou ședința. La noua redeschidere cedează însă, ordonează ținerea ședinței secrete, care a durat până la patru și jumătate, și apoi s'a stabilit ordinea de zi a ședinței proxime, și scandaloasa ședință a fost terminată.

În ședința de Luni, presidentul camerei, domnul Návay, și-a exprimat părerea de reu pentru cele întâmplate în ședința de Sâmbătă a dietei, a recunoscut, că a făcut greșală, atunci, când nu a dat ascultare cererii de a se ținea ședință secretă, dar cere a se atribui aceasta unei stări de iritație extraordinară în care se afla, și nici decum vreunei intențiuni rele față de opoziție. Promite, că în viitor va respecta întru toate regulamentul ca-

sei. Și astfel obstrucția s'a pus iarăși pe bazele ei cele vechi, și așa va fi continuată, cine știe până când?

Justhiștii jubilează acum, și au tot dreptul să jubileze, pentru că au raportat o mare învingere asupra presidentului, guvernului și asupra majorității parlamentare, care stă neputincioasă în fața unei mâni de oameni. Dar nu jubilează, nu e mulțumită și nu are motiv să fie mulțumită Viena, căreia îi zace în interes votarea cât mai grabnică a legilor militare. De aceea se crede, că domnul ministru-president, care a fost Duminecă și Luni de nou la Viena, împreună cu generalul Hazai, ministrul de honvezi, a venit acasă cu însărcinări precise, că ori să lege pace cu justhiștii, ori să disolve dieta. Căci până la infinit nu poate merge tot așa, cu obstrucție în dietă. Ne putem aștepta deci la mari surprinderi.

Pomenile.

De preotul Manasie Jar.

I.

Pe zi ce merge se înmulțește numărul celor ce sunt contrari ai pomenilor, un străvechi obicei românesc și bisericesc. Până mai ieri alaltăieri, numai mirenii își ridicau vocea ici colea în contra pomenilor, dar acum și fețe bisericești pășesc în contra lor. Ba chiar și „Revista Preoților” publică în numărul 5 din anul acesta un articol în contra pomenilor, scris de însuși redactorul foii, de părintele D. Voniga.

Știu prea bine, că părintele Voniga are mulți soți de principii, atât mirenii cât și preoții; e însă sigur, că sunt mai mulți oamenii, cari nu acceptează vederile lor cu privire la obiceiul pomenilor noastre. Eu încă sunt între aceia, cari nu le acceptez, nu pentru a polemiza

cu ziarul numit, ci curat numai cu intențiunea și scopul de a lămuri chestia.

Părintele Voniga prezintă pomenile noastre ca constatătoare din prânzuri lipsite de fondul moral, deoarece, deși prânzurile dela pomeni se dau la sfatul evanghelic de a face bine cu cei săraci, flămânzi și setoși, totuși ele se fac pentru ceice au ce mânca și bea!

Dar lucrul nu stă așa! Pomenile noastre întâi de toate constau din anumite cântări bisericești și rugăciuni pentru odihna sufletelor reposaților, făcute la casele celor cu morții, de către preotul local, și apoi din prânzuri, cari nu se dau celor nelipsiți, la sfatul evanghelic de a satura pe cei flămânzi și setoși, cum crede dl Voniga, ci în chip de jertfă pentru odihna sufletelor și întru cinstea memoriei reposaților în Domnul, întocmai cum părinții sau tutorii celor noucăsătoriți dau prânzuri de nuntă, respective fac ospete, pentru norocirea și fericirea noucăsătoritorilor.

Aceia dintre participanții dela pomeni, cari au ce mânca și bea la ei acasă, nu merg la pomeni cu scopul de a cruța cumva mâncarea și beutura lor de acasă, ori pentru ca să primească binefacere dela făcătorii de pomeni, prin aceea că-i satură de mâncare și beatură, ci curat numai cu scopul, de a manifesta prin prezența lor simțământul de pietate către cei reposați, cum și dorința, ca Dumnezeu, în urma rugăciunilor și cântărilor bisericești, făcute de preot, și în urma jertfei de bucate și beatură, să facă celor reposați loc de odihnă lină.

Prânzurile dela pomeni, prezentate ca niște lucruri de prisos și lipsite de fondul moral, după a mea părere, și cred că și după a altora, au deci un prea evident fond moral, care, dacă acele prânzuri s'ar cassa sau șterge, nu s'ar putea manifesta.

FOIȘOARĂ.

Românii din America

de preotul I. Podea.

(Urmare).

Iată dar unde au ajuns societățile noastre și cine grijesc de credincioșii noștri, cari merg tot ca racul și în țara în care toate și tot merg înainte.

Uniunea mai are și un fond cultural, înființat în Septembrie 1909, care în Maiu 1911 era de treizeci de dollari, iar nu 30 de mii, după cum scria oarecând o gazetă dela noi.

Unele societăți mai dispun apoi de averi particulare, de câte 2—5—8 sute de dollari; două trei sunt, cari au mai mult ca o mie, iar despre averea Uniunii și felul cum se administrează această avere, servească următorul raport:

Starea casei, aflată cu ocaziunea controlului făcut în ziua de 30 Ianuarie 1911, e următoarea:

Suma aflată în mâinile cassarului gen. al Uniunii la 24 Noembrie 1910 la adunarea generală din Philadelphia Pa. 1589-23 doll. Dela 24 Nov. s'a încassat până la 31 Dec. 1910 1945-06 doll. Dela 1 Ian. s'a în-

cassat până la 1 Februarie 1911 488-35 doll. Suma totală încassată 4022-64 doll.

Din această sumă subtragem cheltuelile: Dela 24 Nov. până la 31 Decembrie 1910 s'a cheltuit 1256-04 doll. Dela 1 Ianuarie până la 1 Feb. 1911 s'a cheltuit 1070-74 doll. Suma cheltuită 2326-78 doll. Din suma totală încassată de 4022-64 doll. subtrăgând toate cheltuelile 2326-78 doll. rămâne netto 1695-86.

La această sumă s'a mai încassat dela 1 Febr. până la controlul casei în 7 Februarie suma de 28-99 doll. Suma totală: 1724-85 doll. și s'a cheltuit în acest interval 146-10 doll. Suma aflată la cassarul gen. în 7 Febr 1911. total 1578-75 doll.

Din suma totală aflată la cassarul gen. de 1578-75 doll. s'au depus spre fructificare 1000.— doll. și rămâne la mâna cassarului suma de: 578-75 doll.

Dela înființarea Uniunii și până la data de mai sus au beneficiat de ajutorul Uniunii 23 de membri.

Total suma de: 5300.— doll.

Făcând socoteala dela înființarea Uniunii am aflat, că astăzi s'ar găsi la fondul de înmormântare suma de 409-70 doll. plus banii încuși la ultimul caz Achim Pralea 187-82 doll. Suma totală 597-52 doll.

Restanță la societăți în sumă de 325-97

doll. Suma totală a fondului de înmormântare 923-49 doll. În resumat cassa Uniunii este de 1578-75 doll. — Acțiuni la Instit. tip. 1275 — doll. Avere totală: 2853,75 doll., pe lângă butoni, statute etc.

Cine e în drept, și cine poate spune mai mult decât acest raport, care singur se rușinează, că are o formă atât de schilavă și neînțeleasă, și că e atât de sărac? O „Uniune” care există de șapte ani de zile, care numără vreo cincizeci de societăți și astăzi dispune de 1578 dol. și 1275 dol. în acțiuni, la un institut, care lucră cu pierdere, nu cred că înveșelește inima nici celui mai optimist român.

Organizația bisericească.

O parte dintre emigranții, răătători prin toate colțurile Americii, chiar dela început simțea o mare lipsă în cele religioase, și încă de cu vreme au început a se gândi la mijlocul, prin care s'ar putea câștiga aceea ce America nu le putea da.

Dela streini aveau dollarii, câștigați cu primejdia vieții și cu sudoare de sânge. Aceștia mai făceau atâtea, că le deschideau cărciumele și prăvăliile, ca să tragă cât mai mult înapoi din mâna „verzilor”; le păstrau și trimeteau banii acasă și le vindeau bilete de vapoare pe o plată destul de bună;

dacă se schilăveau prin cele fabrici îi duceau în fuga mare la spital, sau morți fiind îi aruncau în groapă, la o margine de cimiter, tot numai pentru câștig bănesc; dar mângăierea care le lipsea, nu le-o imbia nimenea. Au început a se încheia chiar și legături familiare, urmau botezuri și totdeauna erau siliți a alerga la agenți, la Jidani — cari cunoșteau și limba română și și cea engleză — ca prin ajutorul acestora să cheme un preot, din ceremoniile și slujba căruia nu înțelegeau nimic.

Vremea se scurgea repede, populația română din unele orașe, creștea văzând cu ochii și lipsa de biserici și preoți români se simțea tot mai mult. Pentru începutul unei organizații bisericești cu frumos viitor, lipsea numai inițiatorul.

În Cleveland O. pe la începutul anului 1904 „Clubul român”, pe lângă câțiva certăreți și intriganți, vecinic vânzători după câștiguri, fie pe orice cale, număra și câțiva bărbați serioși, muncitori vrednici, cinstitori de biserică și ascultători ai tuturor îndemnurilor bune, pe cari în 25 August al aceluiaș an, îi aflăm discutând înflăcărați — pentru prima dată, — despre înființarea unei parohii românești.

Cei mai slabi de inger, cari nutreau o nespusă ură față de preoți și biserică

Aceea, că prânziurile dela pomeni constau din mâncări și beuturi simple sau alese, și că de cele date la șeasă săptămâni, la jumătatea de an și la anul dela îngroparea repositărilor, de regulă se împartășesc numai neamurile, pretenii și cunoștii cei de aproape ai celor cu morții, — nu e esențial. Esențial e însă, că toate prânziurile dela pomeni se dau din simțământ de pietate față de cei răposăți în Domnul și pentru odihna sufletelor și întru cinstea memoriei repositărilor, ceea ce face, că ele au un deosebit și valoros fond moral. Un foarte ponderos motiv, de a se păstra obiceiul prânziurilor dela pomeni.

Desigur, contrariilor pomenilor nu le place, că pomenile se fac cu beutură. Nici mie nu-mi place. Și de aceea zic, că ar fi foarte bine, dacă pomenile s'ar face fără beutură. Dacă s'ar putea face pomenile astfel, atunci s'ar putea face și aceea, ca lucrătorilor economici să nu li se mai deie beutură, în care cas banii cei mulți dați de proprietarii de pământ pentru beutură pe seama lucrătorilor economici ar rămânea în pungile lor. Înă pomenile astfel nu se pot face, din cauză, că beutura are la pomeni rolul pe care-l au beuturile cele scumpe, dară cu cumpăt folosite, la bancheturile domnești, usitate la feliuritele întruniri festive, culturale.

Precum rolul beuturilor scumpe la bancheturile domnești, astfel și rolul beuturilor simple și ordinare la pomeni și la mâncările ce se dau lucrătorilor economici, numai așa ar înceta, dacă stăpânirea țării prin legi severe ar opri peste tot fereberea și fabricarea beuturilor alcoolice, cum și cultura viilor, ceea ce însă stăpânirea țării, în considerarea interesului său financiar, de a se consuma cât mai multă beutură, nici când nu o va face.

Pentru aceea, nu rămâne decât ca oamenii noștri făcători de pomeni, participanților la acelea, ear proprietarii de pământ lucrătorilor economici, să le deie beutură numai în măsura, ca ea să nu pricinuească făpturi contrare moralei, buneicuviențe și sănătății, cum de regulă se și face. Faptul e, că poporul nostru folosește la pomeni beutura fără a abusa de ea, și așa, cum la prilejuri o folosesc și toate celelalte popoare conlocuitoare.

Zice dl Voniga, că în unele părți din Banat oamenii se imbeată la pomeni! Chiar dacă se imbeată, sau

s'ar imbeta unii ori alții ici sau colea, acesta încă nu e motiv de a se declara pomenilor rășboiu de nimicire, ci e cel mult motiv, de a se spune celor ce dau pomeni, că ei să nu deie oamenilor participanți la pomană beutură în măsura de a-i imbeta.

Pentru decurgerea pomenilor în bună ordine și fără incidente de dămnabile, e de lipsă prezența preotului la pomeni. De aceea, preotul să fie și el de față la pomeni, chiar și dacă nu i-ar prii mâncările și beuturile simple, de cari în cele mai multe casuri se servesc. Preotul, dacă nu vrea, pentru că nu poate, nu e silit a mânca și a bea. Dacă preotul, din cauze și motive acceptabile, nu poate sta la pomeni, atunci după terminarea prescrișelor cântări bisericești și rugăciuni să autorizeze pe unul sau pe mai mulți dintre oamenii cu trecere în comună, prezenți la pomană, a veghia asupra ordinii și buneicuviențe, ca astfel să nu se vătămă sfântenia pomenilor, și la nici un cas să nu fie lăsați oamenii dela pomană de capul lor, cum părintele Voniga, — după cum însuși spune, — i-a lăsat la masa unui om bogat, cari apoi, după cum earăși însuși mărturisește, au manifestat veselie, sau dispoziție sufletească nepotrivită cu pomană.

Se poate, ca unii ori alții să nu asculte de sfatul părintesc al preotului, ori al autorisatului sau autorisatilor aceluia. Înă aceasta asemenea nu e motiv de a pretinde casarea pomenilor, cari după cum am arătat, au un deosebit fond moral, ci e motiv numai de a înfrunta după merit pe cei neascultători, ear dacă înfruntarea nu s'ar lega de ei, ai espune ca pe niște dușmani a-i bisericești la disprețul obștei.

Dela sate.

Cum să ne îngrijim de prosperarea noastră.

Imprejurările în cari trăim azi, ne silesc și pe noi, ca altcum să lucrăm pentru susținerea noastră decât în trecut. Dar de altcum datorința noastră e, ca noi să studiem imprejurările și nu acestea să ne împingă, ci din contră noi să ținem pas cu lumea.

În trecut altcum se trăia și altcum trebuia lucrat; acum cu totul deosebit trebuie să ne luptăm pentru existența noastră.

Azi poporul nostru răslețit nu poate să țină piept cu greul traiului, ci e mare lipsă pentru împreunarea puterilor lui, ca corporativ — în însoțiri — să-și elupte existența.

de vre un viitor pentru o organizație bisericească serioasă, iar după întoarcerea părintelui Oprea, în Aprilie 1905 Consistoriul denumește de preot în Cleveland O. pe clericul din anul al treilea: Moise Balea — un tânăr de un temperament sanguinic și nervos, totdeauna gata de plecarea pentru a cunoaște „sufletul lumii” și de a-și încerca norocul în tot felul de întreprinderi, — care de altcum cunoștea bine mai multe limbi europene.

Dorința parohienilor din Cleveland O. era ca să fie căsătorit, și din cauza aceasta nu a putut să-și ocupe postul până câtră finea anului.

În fața acestor întâmplări nu se putea ca Blajul să rămână neutral și să nu-și trimită reprezentantul său în persoana S. Sale Dr. Epaminonda Lucaciu, — fiu credincios al Romei, unde și-a făcut studiile, care sosește în 15 Noemvrie, cu câteva săptămâni înaintea preotului ortodox, — în mijlocul aceluia, cari dăduseră naștere unei idei și cari acum lucrau din toate puterile pentru înfrumusețarea ei, — fără să fi fost chemat și așteptat de cineva.

Până aicea merge istoria bisericești române din America, apoi se împarte în două, în biserica gr. or. română și biserica unită, supusă Episcopilor latini, amândouă cuprinzând pagini de tristă memorie.

(Va urma.)

De altcum, că singuraticii nu se pot lupta cu bun rezultat, chiar și în sf. scriptură ni se spune; iar maxime de învățătură avem destule.

La noi însă puțini sunt, cari pe lângă vorbe să se și apuce de lucru real. Cei mai mulți cred, că și-au făcut datorința, dacă în oare care adunare au vorbit în chip și formă, dând învățături și îndrumări; dar cu mâinile stau în loc.

Puțini sunt, cari „tao și fao”. Dintre acești puțini trebuie să amintesc unele exemple, ca să servească de îndemnu real la cei mulți, cari în continuu întreabă, se informează, dar de început nu mai încep.

Așa comuna Cărdăștii, o comună mică prin părțile Bradului, își are în frunte pe tânărul preot Ioan Mihăițiu. La începerea carierei sale multe lucruri slabe a găsit în popor. S'a pus pe lucru, a studiat referințele, că ce adevărat să facă el poporului său, ca să-l țină strâns legat la olaltă și să aibă și alt mijloc de a-i apăra interesele bine prioapute.

„Fiecare acolo trage, de unde îi vine ajutorul”.

În trecut biserica era, care ajutara poporul nostru cu povățuirea; acum în timpul schimbării de ce să nu fie tot biserica aceea care să ajutara poporul în trailul său, căoi de sigur și biserica în casul acesta mai ușor își ajunge scopul sublim?

Cerând acest domn informațiuni dela dl Tordășianu se pune pe lucru, pleacă în persoană în o comună din jurul Iliei și acolo zle întregi își ia informațiuni, îndrumări și după învățătura câștigată se întoarce acasă, unde înființează o „însoțire de credit”, care după ce s'a înregistrat și-a început activitatea.

Despre foloasele unei astfel de însoțiri în toate direcțiile nu mai fac amintire aici. E un lucru demn, dacă din partea bisericești, a preotului s'a făcut începutul și se luoră ca poporul în diferitele nevoi să-și aibă ajutorul în puterile sale proprii și pe de altă parte produsul său să se folosească pentru el.

Un alt exemplu. Harnicul preot Victor Sălăgean din Săcămaș, după exemplul văzut tot în comuna din jurul Iliei, se pune pe lucru și edifică biserica nouă în comuna sa mică și săracă, și e foarte bine.

Văzând el apoi înclinarea tineretului spre muzica instrumentală, se pune pe lucru, trimite pe câțiva să vadă exemplul și înființează o muzică a tinerimii agricole în Săcămaș pe baze solide.

Au tresărit spiritele din indiferențism și ideea unei însoțiri s'ia tot mai bun sprijin și aici.

Și în Ilia s'au îndemnat oamenii din pilda comunei numite și s'a înființat o muzică de vre-o câteva persoane, dar neavând învățătura fundamentală nu cred să aibă viitor.

Dacă în propășirea noastră cu lumea ne vom năzui, ca noi să creăm mijloacele de susținerea noastră în toată privința, de sigur nu se va întâmpla între popor și bisericești separare; căoi binele real odată făcut atrege pe toți, și vor înaintea, crește și înflori paralel.

Am voit să aduc acestea de exemplu celor mulți cari pun întrebări, și să le zic că dacă este voință, este și putință, numai purarea voia de lucru să nu lipsească!

Cineva.

Cum se înființează fondurile bisericești?

Correspondență particulară a „Tel. Român”.

Omorată Redacțiunei în nrul 2 din a. c. al prețuitei D. voastre foi, între „Noutăți” se aminteste de „Fondul de 20 bani al bărbatilor pentru zidirea bisericii” și de „Fondul de oauă al femeilor”, din mica parohie Sănger, protopopiatul M. Ogorhei. La dorința de a se arăta cum s'a pus bazele acelor fonduri, — după ce actualul paroh de acolo nu dă vre-o lămurire, — fiind eu subscrisul inițiatorul numerelor fonduri, ca să fac un modest serviciu cauzei, vin să spun, cum s'au întâmplat lucrurile. Iată ce am făcut:

În toamna anului 1908, luna Octombrie, am fost instalat ca paroh în Sănger. Acolo ce să vezi? O bisericească modestă, școală de stat și un popor mic și sărac. M'am informat dela fruntași din parohie mai ales dela vrednicul episcop I. Cioca, ce fel de oameni sunt credincioșii, au simț românesc curat? Fînd școală de stat acolo și portul lor curat unguresc, știu ei jertfi pentru biserica lor și n'ar fi zadarnic pasul meu de a pune bazele la niște fonduri în favoarea zidirii bisericești? Răspunsul a fost: Poporul e ban, deși e portul stricat. Pentru bisericești jertfește bucurios, după puterile sale materiale; dar efortări să nu cercăm, că ne vom lovi de greutăți, după ce un preot din comuna vecină, care încă avea doar 3 familii aici, la toată ocaziunea îndeamnă oamenii să se lapede de biserica de lemn românească, că le va face el din buzarusul propriu o bisericească frumoasă.

După ce am făcut cunoștință cu oamenii mei, mai ales cu ocaziunea deselor săfășării, am pus în mișcare pe episcopii, pe membrii comitatului parohial și pe bătrânul meu cantor, George Simoniș, fie iertat că a murit, și într-o zi potrivită am convocat sinodul parohial la ședință extraordinară, unde cu mare înăfășare s'a decis unanim înființarea „Fondului de 20 bani al bărbatilor pentru zidirea bisericii” și anume, pentru că să nu simtă povară credincioșii mei am decis, că în toată Dumineca să contribuie fiecare membru al sinodului parohial cu câte 20 bani. Sinodul în lipsa altei case mai spațioase l-am ținut la casa parohială.

Cu administrarea fondului au fost încredințați 2 bărbăți, pe cari îi controlam eu în fiecare Duminecă. Și m'a pus în uimire cum alergau Dumineca după ameazi oamenii mei cu banii la fond și nu voiu uita pe răposatul cantor George Simoniș, slugă credincioasă a altarului, la care a servit și bun tovarăș al preotului, cum sărac fiind, — căci trăia numai din puținele venite cantonale, peste săptămână când dela vre-o slujbă primea ceva parale, le ținea bine pe seama fondului.

În Dumineca următoare am adunat femeile, cu cari de asemenea, pe lângă mare înăfășare am pus bazele „Fondului de oauă al femeilor”, obligându-se fiecare a contribui în toată Dumineca cu un ou sau 4 bani.

Astfel s'a adunat dela un popor mic și sărac, dar cinstit și iubitor de lege, bisericești și neam, frumoasa sumă de coroane 530.30.

Pentru zidirea bisericești am fost făcut încă eu ceva pregătiri, dar a trebuit să mă despart de un popor vrednic, la glasul poporului din parohia mea actuală Mercheaș, tractul Căhalmului — și deja la finea a. 1909 a trebuit să-mi ocup postul de cancelar pe lângă P. O. D. protopresbiter Titu V. Gheșja.

Se vede însă, că urmașul meu, actualul paroh conștientios din parohia Sănger a mers înainte, căoi la primăvara a. c. se va sfîși în Sănger noua bisericești, fiind și subscrisul invitat la actualul sfîșit de harnicul fruntaș, episcopul Ioan Cioca, om ca și care să ne dea Dumnezeu în toate parohiile noastre românești de pretutindenea.

Ca o notă bună, caracteristică despre vrednicia parohienilor din Sănger, pe lângă cele înăfășate voiesc să amintesc încă una. A 2-a Duminecă după ce m'am așezat acolo, după amezzi m'am trezit cu 2 oameni mai tineri. Au intrat la mine în casă și după o introducere potrivită au început cu cuvintele: „Ne rugăm de iertare, dle părinte, noi am venit să-ți spunem, că vrem ca și dta să seceri grâu, când vom secera noi. Știm, că ești om tinăr, gazdă nouă și n'ai toate celele, dar noi ne-am vorbit să dăm grâu fieșare și mâne să sămănăm locul din eslejie”. Deși eu m'am opus arătându-le, că nu le-am făcut nici un serviciu, pentru care să aștepte atăta bunăvoință, în ziua următoare la 11 ore 9 ferdele de grâu erau în pământ.

În felul contribuțiilor cu câte un ou sau 4 bani, în fiecare Duminecă din partea femeilor, am înființat și aici în Mercheaș „Reuniunea femeilor române ortodoxe pentru înfrumusețarea bisericești”, în fondul căreia din câte un ou în a. 1910 a intrat frumoasa sumă de 165 cor.

La suma de mai sus s'a adăugat și venitul curat de 24 cor. 84 fileri produs de o petrecere aranjată de Reuniunea femeilor noastre, astfel că astăzi avem suma de 189 cor. 84 fil.

Contribuțiile cu începerea anului curent încurg mei departe.

Mercheaș, 8 Febr. 1912.

Ioan Leuca
paroh.

Apel.

Cu ocaziunea edificării noiei școale române gr. ort. din Gusu-Kisladas, săvârșită în anul 1911, s'a făcut o datorie, al cărei termen de solvire se apropie.

Datoria aceasta obvenită din cumpărare de material pe așteptare, în lipsă de parale gata, dorindu-se cu ori ce pret împrăvirea lucrării, nefînd de loc edificiu de școală, comuna bisericească s'a obligat a o achita în primăvara a. c. cu ori ce preț.

Poporul nostru de aici este însă mic la număr și cu stare materială slăbuță, iar în urma groznicului foc venit asupra lui în primăvara a. t., când a fost lăsat sub cerul liber, a devenit și mai mizer.

În lipsa totală de case și celelalte supraedificate, spre a nu fi și peste iarnă în viitor sub cerul, vrînd a și le reedifica, s'a înglobet în datorii, încât mulți ani buai trebuie să treacă până să se vadă scăpat de ele.

Astfel stînd lucrul, ușor poate crede ori cine, că nici vorbă nu poate fi, ca pe

*) Statutele bisericești gr. or. din Cleveland O. aprobate de Consistoriul din Sibiu.

un stare popor să-l mai împovăreze cinea nouă datorie, făcută de marșilă, cum mai sus am arătat, mai ales, că întreg edificiul nou școlar s'a făcut cu bani împrumutați, nefiind bani proprii, gata sau pe la particule date pe interese, fiind și biserica fără avere.

În fața acestei triste stări de lucruri și în sfunul achitării datoriei din vorbă, care nu poate fi la nici un cas lăsată sau amânată, și spre a se încununa eventualul proces și spese procesuale, la care sigur ar ajunge comuna bisericăască, episcopiei parohiale, în marea sa strămtoare, vrând ea cu cinstea cuvenită să se achite față cu binevoitorul creditor, nu i-ar rămas altă decât să se adreseze on. publico român de aici din patrie, cerându-i binevoitorul sprijin material.

Și în speranța, că acel mare public român din patrie, sau și de aiurea, împreună cu zecile de bănci române, cari au sune destinate spre atari scopuri culturale și de binefacere, cum este și al nostru, ne vor sări într-un ajutor cu contribuțiile dorite, apelăm la marinosul lor sprijin.

Binevoitoarele contribuiri vor fi la timpul său cuate publice în foaia noastră bisericească „Telegraful Român”, și sunt a se trimite episcopiei parohiale gr. ort. române din Kisladas.

Gusu-Kisladas, la 1 Martie 1912.

În numele episcopiei parohiale gr. or. rom. din Gusu:

Samoilă Muntean
epitrop-cassier.

Stefan Medeșan
paroh.

NOUTĂȚI.

Dela Academia Română. În ședința publică de Vineri a Academiei Române a vorbit dl N. Iorga despre *Cărți și reviste tipărite și netipărite, în colecția George Asachi*. Dl Iorga a arătat un catalog al cărților de Asachi. În acest catalog se înșiră numele a 60 de manuscrise remase netipărite. Manuscrisele după cuprins se împart în: literatură, știință și câteva manuale. O Eneidă în proză, poezii de Săulescu, o traducere a istoriei împăriei otomane a lui Cantemir ș. a. se menționează în catalog. Vorbitorul a mai amintit împrejurările, în care Asachi și-a întemeiat tipografia și litografia. Tot Asachi a înființat la 1841 o fabrică de hârtie, obținând monopol dela guvern.

Adunarea socialiştilor. Din Budapesta se anunță, că Luni dimineața în 4 Martie n. s'au făcut mari manifestări în favorul votului universal. Muncitorii s'au întrunit în 16 locuri din capitală, au ieșit în calea Andrassy, de acolo au plecat cu toții spre pădăria orașului, unde s'a ținut adunarea. Parlamentul țării a fost păzit de 300 poliști. Prăvăliile, pe unde treceau manifestanții, erau închise. S'a remarcat faptul că a participat la demonstrație o mare mulțime de femei, care striga mereu: Să trăiască votul universal! Conductul imponent, alcătuit din cel puțin 35 mii de oameni, a sosit la smeză în pădurea capitală. Trei oratori au ținut cuvântări poporului. Nu s'a produs nici o disordine.

Conferență franceză. Poetul Iean Richépin a vorbit la Cercul militar și la A-reneul din capitala română despre marele Napoleon. Conferențiarul francez, cunoscut ca orator elegant, a zugrăvit viața bucuriilor a eroului, puterea lui de uriaș care a înspăimântat Europa; a schițat toate momentele carierei strălucite a marelui împărat. Elita intelectuală a Bucureștilor a ascultat această conferință a mult talentatului scriitor.

Serviciu divin pentru surzi. Autoritățile bisericesti din Breslau au hotărât să organizeze servicii divine speciale pentru acei credincioși ai comunității religioase, cari din cauza surzeniei numai cu greutate pot urmări slujbele divine. S'a ales spre acest scop o biserică foarte potrivită, a cărei acustică este dintre cele mai excelente. Cu dintă slujbă divină de felul acesta se va oficia Duminecă în 10 Martie, după amiază la orele 3. În orașul Wiesbaden se fac de mai mult timp asemenea servicii divine.

Excesele sufragetelor. Se anunță din Londra, că sufragetele iarăși au făcut mari excese. Grupe numeroase de femei au străbătut zilele trecute câteva străde, au sfărmat obloanele și vitrinele dela marile prăvălii; au mai spart ferestrele dela palatul guvernului. Paguba vitrinelor și a ferestrelor sparte se urcă la 90.000 coroane. Poliția a făcut 150 de arestări și a pedepsit mai multe femei cu arest de 2-3 zile.

Invitare. Comitetul permanent al comitatului Sibiu pentru educarea poporului își va ține adunarea lunară Vineri, în 8 Martie la 11 ore p. m. în sala mică a casei comitatense, la care am onoare a invita pe domnii membri. Iuliu Bărdosy președinte.

Tunuri nouă. Guvernul român a comandat tunuri nouă și proiectile dela fabrica Krupp din Essen.

Concertul dsoarei Ana Voileanu. Pentru concertul de Vineri în 8 Martie al dsoarei A. Voileanu se găsesc bilete de vânzare la librăria George Meyer din Piața mare nr. 10. Prețul locurilor: loge 10 K., cerce 3 K., parchet 2 K., loc de stat 1 K. Bilet de studenți 60 bani. Începutul la 8 ore seara, în sala mare dela Unicum.

De-ale abstenențelor. Preotul Dr. Burk din Auebach a ținut o vorbire vătămătoare la expoziția de igienă din Dresda împotriva berarilor și a destilatorilor. Din cauza aceasta mai mulți berari și cărolumari au acuzat pe anumit preot, care a și fost pedepsit cu o amendă de 250 mărei și portarea cheltuielilor de proces.

Jucători în cărți. În cafenelele Seghedinului sunt la ordine zile diferitele jocuri de hazard. Într'unul din locurile cele mai cercetate ale orașului, în cafeneaua Balaton, care se găsește în apropierea unei școli și a unei biserici romano-catolice, poliția a surprins o companie întreagă de jucători, cari joacă în cărți cunoscutul joc „dozăzeciuna”. Banca în care se afla o sumă considerabilă, a fost imediat confiscată. Cartoforii au recunoscut, că au jucat fără întrerupere două zile și două nopți.

Ziar confiscat. Reichspost, ziarul creștinilor social din Viena, a fost confiscat de procuratură pentru publicarea unui discurs rostit la întrunirea partidului creștin social.

O îndrumare la ordine. În ultima ședință a camerei deputaților din Prusia a deputat socialist cu numele Hoffman a declarat, că războiul nu este altceva decât o batjocură la adresa omenirii, a creștinismului și a lui Dumnezeu. Președintele conservator a îndrumat la ordine pe deputatul Hoffman pentru declarația aceasta. Este primul caz, când într'un parlament se îndrumă la ordine un vorbitor, care osândește războiul.

Șapte zile nebeut și nemâncat. Câțiva lucrători dela căile ferate din Budapesta au aflat în vârful unei olăi de fân, din apropierea capitalei, un soldat leșinat. Deșteptându-se într'un tâziu a spus, că îl cheamă Ion Tar, este de 24 de ani și își face serviciul militar la regimentul 4 de artilerie; a fugit din casarmă și a zăcut șapte zile în fân, fără să mănânce și fără să bea nimic. Artileristul, slăbit cu desăvârșire, a fost transportat la spitalul militar din apropiere.

Mulțămită. Marele binefacător al neamului românesc, dl Vasile Stroescu, a binevoit a dăruii comunei bisericești Oarda de jos (tr. prot. Alba-Iulia) suma de 200 cor. În numele parohienilor mei exprim ilustrului binefacător profunde mulțămiri. Ioan Handa, paroh.

Hymen. Domnul locotenent Simeon Piso și dsoara Elisabeta Bergleiter, își serbesază nunta Joi, în 7 Martie, la orele 5 d. a. în catedrala din Sibiu.

Vestitorii primăverii. Se sporesc semnele de primăvară. În Neukölln s'a observat Sâmbătă în 2 Martie n. un cocostârc, în sbor liniștit, la o înălțime de o sută de metri. În părțile Berlinului s'au mai văzut în zilele acestea numeroase paseri călătoare, sosite din țările caldoroase.

Greva minerilor englezi. Marea grevă a minerilor din Anglia, pe lângă toate negocierile de până acum, n'a putut fi împiedecată. Proprietarii minelor zic, că greva are să dureze trei săptămâni. Opinia publică engleză nu este favorabilă mișcării lucrătorilor. Presa conservatoare îi atacă cu înverșunare; ear ziarul liberal accentuează necesitatea împăcării, fără a mai lua în apărare pe muncitorii. Lipsa de cărbuni se simte în multe locuri; în o mulțime de orașe industriale a trebuit să înceteze lucrul în câteva mii de fabrici. Un conșiliu de generali ținut în ministerul de război a hotărât, ca în tot timpul grevei să nu se acorde nici un concediu soldaților și câștigătorilor. Armata teritorială, în unele cazuri, nu inspiră încredere. Așa, bună oară, garnizoanei din Glasgow s'au luat toate armele și munițiunea.

Principele moștenitor german în țara noastră. La manevrele mari, ce se vor ține anul acesta în Ardeal, cum se vestește din Viena, va lua parte și principele de coroană al Germaniei.

Se vând 21-31 de acții de-ale „Secușanei”. Institut de bani în Ludoșul-mare, eventual și sub preț nominal. Doritorii de a le avea să se adreseze redacției zărilor noastre.

Aeroplan pentru turci. Din Paris se scrie, că ministrul de război turcesc, a cumpărat opt monoplanuri din fabrica lui B'ériot. Mașinile se expediază în săptămâna aceasta. În serviciu turcesc au fost angajați și patru piloți francezi.

Latin ori slav? Privitor la tendința scriitorilor literari actuali de a înlocui cuvintele latine cu vorbe slavone, poetul George Coșbuc publică un articol vrednic de citit în foia *Românului* de Duminecă, 3 Martie 1912. Poetul arată criteriile, după care are să se facă alegerea, când e vorba de a înlocui un cuvânt de origine latină cu altul de origine slavonă.

Să contribuim la fondul ziaristilor români din Ungaria! Orice dar este a se trimite la adresa „Institutului de credit și economii Ardeleană” în Orăștie-Szászváros.

Inaugurări de monumente. La Cannes se va inaugura în cursul lunii viitoare un monument în memoria regelui englez Edward al VII, care a fost cum se știe un mare amic al Franței. În același timp se va inaugura și la Nizza o statuie a reginei Victoria. Cu ocazia ceremoniilor împregnate cu aceste festivități, va sosi o escadră engleză la Villefranche. La sărbătorile mărețe va asista ministrul președinte al Franței.

Record aviativ. Vedrines, celebrul aviator francez, cum se anunță din Pau, a făcut cu aeroplanul său o sută șaszeci și patru de chilometri în timp de o oră.

La fondul Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăcelilor meseriași al „Reuniunii sibiene” din Sibiu al „Reuniunii sibiene” din Sibiu au mai dăruit: Basiliu Necsa, par. (Apoldul-sur.), soția sa Ana n. Dragomir și copiii lor Vasile, inginer (Constanța), George, calfa de prăvălie (Giurgiu), Paraschiua, Asinefta și Marta 1 cor., Ioan Neagoe, par. (Stremți) 50 bani, Ioan Druhere, paroh (Boita), soția sa Ana n. Bratilesou și copiii lor Ione, Virgil și Liviu 1 cor., Nic. Drăgan, notar (Bungard) și soția sa Valeria năso. Maniu (Băcăinți) 1 cor. 25 bani, P. Bărbat, notar cerș. (Șeroaia) și soția sa Emilia n. Sglimbea 1 cor. și Ioan Prescure, oand. de advocat (Retigsdorf) 1 cor.; iar la legatul Victor Petrișor, pentru ajutorarea copiilor din Vestem, aplicați la meserii au mai dăruit: Ioan Balea, contabil la firma de oritorie I. Petrașcu 40 bani, Ioan Petrașcu, oritor, soția sa Elisabeta năsoată Podaș și copiii lor Sever și Minerva 1 o, Moise Bălăcescu, oritor la firma Ioan Petrașcu 40 bani și Miorica Tordășianu 10 bani.

Al 1000-lea membru la Reuniunea meseriașilor sibiene a fost trecut zilele acestea în protocolul fundamental al ei, anume în persoana sodelului pantofar Ioan Cofariu (orig. din Ibănești, fiu de eo.), primit totodată și membru ordinar al ei împreună cu Alexandru Macaveiu (orig. din Bucium-Sasa, fiu de bășe) și Glig. Trifu (orig. din Veseuși, fiu de econom), sodeli pantofari, Ilie Văsoara (orig. din Sibiu, fiu de ziler), Ioan Văsoara (orig. din Sibiu, fiu de econ.) sodeli zidari, George Săleru (orig. din Sibiu, fiu de ziler), sodel zugrav de case, Savu Albu (orig. din Sibiu, fiu de ziler), sodel lustruitor, Dem. Banu (orig. din Poiana, fiu de negustor), sodel ourelar, Ioan Petruța și Nicolae Miha (orig. din Ciufud) și Irimie Maxim (orig. din Pănade), toți fii de țărani, sodeli cismari; George Căndea (orig. din Sibiu, fiu de econ.) și Nicolae Cornea (orig. din Veneția-inf., fiu de econ.), sodeli lăcătuși, Ioan Pleșa (orig. din Sibiu, fiu de econ.) și Iosif Ungur (orig. din Orăștie, fiu de zugrav de case), culeg. tipografi și G. Vaslu (orig. din Bucurdea-grânoasă, fiu de eo.), sodel oritor.

Bioscopul Apollo din piața Hermann are tot la două zile program nou, variat și interesant. Reprezentații se dau la orele 6 și 8 seara, în zilele de lucru; iar în Dumineci și sărbători la 3, 4½, 6 și 8. În fiecare zi cântă la reprezentație muzica militară.

Cărți și reviste.

Ramuri. revistă literară bilunară, nr. 4 din 15 Februarie 1912, are următorul sumar: Delobelle în literatura noastră, de D. Tomescu. Noaptea, de I. Marinescu. Luleaua englezului, de Kira-Nanov. Cântec, de I. Soriciu. Literatură în 1911, poezi și nuvelești, de Făgetel. Grigorescu, de Oreste. Visul, de M. Vulculescu. Mărturisire, de L. Rebreanu. Seara de toamnă, de I. Sângeorgiu. Câteva însemnări pe o carte veche, de N. Bănescu. Pata neagră, de L. Marian. Gândacii, versuri de Xerxes. Cronică rimată, de Lerui-Ler. Listă de subscripție pentru ridicarea unui monument scriitorului I. Adam.

Povestiri pentru copii și tinerime. Sub titlul acesta a apărut în Brașov o broșurică de 2 coale, conținând trei povestiri, pentru copii și tinerimea adultă preluate după autori streini de învățătorii dela școalele primare române din Brașov Radu Frigeu și Didă Muzica. Se poate comanda dela autori, în Brașov, cu preț de 12 bani exemplarul. În curând apare și numărul 2 din această publicație de folos tinerimei române.

„Luceafărul” revista literară, artistică și politică nr. 8, 1912, a apărut cu următorul cuprins bogat și variat: Ulyse. Atentatul dela Oradea-mare. Octavian Goga: Lacul (poezie). Al. Ciura: Bătrânii. Dr. Onisif. Ghibu: Școala românească din Ungaria în anul 1911. Maria Căntan: Cântec (poezie). I. Agărbiceanu: Povestea unei vieți (roman). I. N. Păvulescu: Sonet (poezie). Cronică: Marin Simonescu-Râmnicu: Statul și literatura. Adrian Corbul: Pictorii futuristi. Casa lui Corneille. Casa poezilor la Paris. Divorțul lui Edmond Rostand. Însemnări: Expoziția pictorului M. Teșanu. Episcopia greco-catolică maghiară. Privighitoarea Suediei. Expoziția de industrie casnică românească. Ilustrațiuni: M. Teșanu: Copil în flori și Colț de pridvor.

Teatru.

Cu începerea de ieri, Marti, se dau reprezentații cu concursul artistei Cornelia Kögl, dela teatral de curte din Viena. S'a jucat ieri „Versunkene Glocke”. Astăzi se dă „Cyprienne”, comedie, iar mâine, Joi „Flachsmann als Erzieher”, comedie.

Poșta redacției.

Ofenbaia. Primit. Ii vom face loc cât mai curând.

Galafi. Asemenea. Budapesta. Se vor publica.

Adunarea generală a „Luminei”.

Astăzi, 6 Martie p. și-a ținut „Lumina”, institut de credit și economii în Sibiu, adunarea generală ordinară, în sala școalei centrale române din loc.

Au participat la adunare 28 de acționari, cu 807 acții, reprezentând 160 voturi.

Adunarea a condus-o domnul Nicolae Ivan, asesor consistorial, președintele direcției institutului, care în vorbirea de deschidere a constatat, că greutățile începutului au fost învinse din partea acestei bănci culturale, care acum pe cea a asigură a întăririi și a consolidării.

Președintele a numit notar al adunării generale pe domnul Dr. Lucian Borcia, iar bărbăți de încredere pe domnii Victor Fincu și Ilie Hociotă, apoi s'a intrat în ordinea de zi.

Raportul direcțiunii către adunarea generală, cetit de dl Dem. Comșa, și al comitetului de supraveghere, cetit de dl protopresb. Ioan Teculescu, se iau la cunoștință.

Direcțiunii și comitetului de supraveghere s'a dat absolutul obișnuit.

Marcele de prezență se stabilesc și pentru anul acesta în 5 coroane pentru o ședință, ca în trecut.

Urmând a se face alegerea întregii direcțiuni pe un period de 5 ani, ședința se suspendă, apoi se începe votarea, al cărei rezultat e, că se declară aleși următorii: Nicolae Ivan, Pantelimon Lucuța, Pavel Muntean, Galasteon Șagău, Nicolau Garoiu, D. Mitru Comșa, Nicolae Borzea, Stefan Rusu, Dumitru Vulcu, și Dr. Nicolau Iltu.

În urmă a se face alegerea întregii supraveghere dl Ioan B. Boiu, în locul decedatului Dr. P. Șpan, și ședința se încheie.

Nr. 727/1912

(61) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a **Rapoltul mare**, în protopopiatul Geoagiului prin această se publică concurs cu termen de 30 zile, pe lângă emolumentele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat a dotației preoțești.

Cererile de concurs ajustate conform normelor în vigoare (se admit numai clerici absolvenți cu 8 clase gimnaziale) să se înainteze subscrisului în termenul deschis; iar concurenții să se prezinte în comună, pe lângă restricțiile regulamentare, pentru a cânta, cu-vânta, eventual a celebra, și a se face cunoscuți poporului.

Geoagiu, 11/24 Decembrie 1911.

Oficiul protopresbiterat în conțelegere cu comitetul parohial:

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 46/1912.

(59) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc vacant dela școala noastră confesională din **Criș** protopresbiteratul Sighișoarei, pe baza ordinului Prea. ven. Consistoriu arhidiecez an din 3 Februarie a. c. Nr. 1098 Școl. — 1912 se scrie concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Salariul este: 1000 cor. și anume 166 cor. din darea de cult, iar restul și cvinvenalele dela stat pe baza documentelor celui ales. Cvarțir și grădina în natură, precum și 2 stâncini lemne de foc.

Învățătorul ales este obligat a instrui pe elevi și a cânta cu ei răspunsurile liturgice, iar la trebuință e obligat a cânta și în strană utrenia și vecernia în Dumineci și sărbători.

Se vor preferi concurenți cu aptitudini muzicale.

Concursele instruite cu documentele prescise să se înainteze Preaon. oficiu protopresbiterat în Sighișoara în termenul indicat. Potenții să se prezente înainte de alegere și în comună, pentru a cânta și a face cunoștință și cu poporul.

Criș, 14 Februarie 1912.

Toma Bărsan prez. *Ioan Ricu* notar. *Nicolae Suciu*, *Eftim Berezki*, *Teodor Muntean*, *Ioan Suciu*, *Ioan Birș*, *George Pulca*, *Teodor Suciu*, *Ioan Berescu*.

Nr. 132/1912 protopresb.

Văzut: **Dimitrie Moldovan**
protopop.

Nr. 21/1912.

(52) 2-3

Edict de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Prea Venerabilul Consistoriu arhidiecez an sub Nr. 14014—909 Epitr. — prin această se publică licitație minuendă pentru a se da în întreprindere zidirea bisericeii din parohia Boiu, protopresbiteratul Geoagiu-de jos.

Licitațiunea se va ține **Duminecă în 4/7 Martie a. c.** la 11 ore a. m. la cancelaria parohială.

Prețul de strigare este 10,777 cor. 61 fil. după care sumă licitanții vor depune vadiul de 10% în bani gata sau hârtii de valoare.

Din materiaul brut comuna bis ricească: varul nestâns, cărămida, piatra, nășipul și lemnul de gorun, precum și toate cărăușile.

Oferă să primească până la începerea licitațiunii, — dacă acelea conțin vadiul rece-put și declarația, că oferentul cunoaște condițiunile de licitație și să supune acelor.

Comitetul își rezervă dreptul de a da lucrarea în întreprindere aceluia dintre minus oferenti, în care va avea multă încredere.

Planul și preliminarul de spese și condițiunile de licitație se pot vedea la oficiul parohial din Boiu.

Boiu, din sedința comitetului parohial ținută la 10/23 Ianuarie 1912.

Eftimie Costescu
preș. com. par.

Dumitru Antonie
not. com. par.

Anunț de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese, aprobat de Prea Venerabilul Consistoriu arhidiecez an dto 4 August 1911 Nr. 9509 Școl. și de comisiunea administrativă comitatenză sub Nr. 2010/1911, comuna bis. gr.-ort. **Seliștat**, din comitatul Târnava mare, protopopiatul Agnita, dă în întreprindere zidirea salei de învățământ pe calea licitațiunii publice minuende, ce se va ține **Vineri în 9/22 Martie a. c.** la 2 ore p. m. în localitatea școlăi.

Prețul de strigare 3700 coroane. Comuna bis. se deobliga a da piatra, cărămida și nășipul de lipsă în zid.

Planul și preliminarul de spese se poate vedea la oficiul parohial.

Comitetul parohial își rezervă dreptul a alege dintre minus oferenti, pe a-ela în care va avea mai mare încredere.

Seliștat, în 13 Februarie 1912.

Ioan Răduleț
paroh.

Ioan Uncheșel
epitrop I.

(55) 2-3

Nr. 227/1912 protop.

Văzut:

I. Muntean
protop.

Casă de închiriat.

Casa din Wollgasse Nr. 10/a, zidită în stil de vilă pe un loc de 400 stângini pătrați (curte și grădină) constatătoare din 4 chilii mari, bucătărie, cămară, pivniță, spălătorie, verandă, și mai multe șoproane, cum și grădina de-a lături în extindere de 212⁰ e de închiriat.

Deslușiri în strada Bruckenthal Nrul 17. (29) 5-6

4 Veri de Basna

cu certificat, de 11 luni bătrâni sunt de vânzare la domnul

Nicolae Muntean

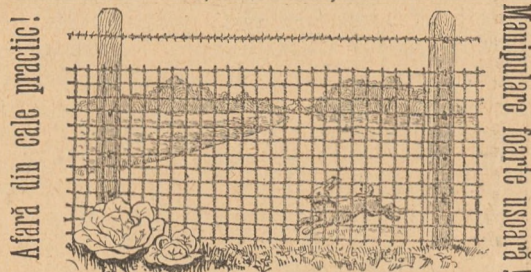
(57) 2-2 în Mohu (Szeben m.)

VECHIA MEA

experiență este și rămâne, că pentru a alunga lănturile, precum a ajunge și a susține fraged o piele moale și un ten alb, nu există un săpun mai bun ca săpunul renumit în lume, **Steckenpferd din Lapte de Crin**, marea cal pe băț de Bergmann și Co., Tetschen a/Elbe. Bucata cu 60 fil. se află în farmacia, drogerii, parfumerii și în alie prăvălii aparținătoare branșei. Asemenea e minunată aprobată și Crema de Crin a lui Bergmann „Manera” pentru susținerea fragedă și albă a mânilor de dame; în tuburi a 70 fil. pretutindeni se află. (60) 1-40

Garduri colosal de ieftine!

Invențiune sensațională.

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc perfecțiunea născută. Impletituri-Hungaria. Se face născută a patent. mai din sâr-mă suflată de zinc.

Prețul per metru quadrat 30 bani și mai mult.

A se comanda la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker, Fabrică de gră-tii, impletituri și gard. de sâr-mă.
Budapest VIII. Üllői-ut 48/82.

☛ Serviciu ieftin, prompt și conștientos.
☛ Catalog ilustrat gratuit și franco.

(32) 2-10

Aviz.

☛ Să sprijinim arta română. ☛

Aduc la cunoștință on public, că după un serios studiu ce am făcut bisericilor mari, cu ajutorul Prea Ven. Consistor din Sibiu, m'am stabilit în comuna mea Agârbiciu, tr. Mediaș, unde primesc în lucrare orice pictură în ulei fin, ca: Iconostase, orice icoane și mărimi, cruci, prapori, h'amuri pentru școli, praznicare, ori ce renoiri — tot felul de aurituri până la cel mai fin aur veritabil, cu prețurile ele mai favorabile. În timpul de toamnă și iarnă ori ce icoane portative (mobile) care le pot executa acasă, le lucrez cu preț foarte moderat.

Pentru lucrurile mele posed numeroase atestate de mulțumire.

Cu deosebită stimă

Nicolae Baciu,
pictor bisericesc.

(46) 3-

(Agârbiciu—Sz. Egerbegy).

O vai!

La tusă, răgușală și mucărie ajută repede și sigur.

Trăiască!

„Pastilele de piept ale lui Egger“

au gust bun, și nu influențează asupra apetitului.

Un carton 1 coroană și 2 coroane.

Carton de probă 50 bani.

Deposit general și de expedare:

O să mă înnece această tusă rea!

Farmacia „Reichspalatin“,
Budapesta, VI. Váci-körút 17.

Pastilele de piept ale lui
Egger m'au scăpat repede!

Se găsește în Sibiu la: Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Carol Priessell, Au- (372) 23—26 gust Teutsch; în Sebeș la: Wilhelm Lederhilger, Ludwig Binder, farmacia.

„Cassa de păstrare în Mercurea“

societate pe acții.

Primește la filiala sa din **Alba-Iulia** depuneri spre fructificare până la **5000 cor.** cu **5%**, dela aceasta sumă în sus cu **5½%**. Depunerile se capitalizează de două ori la an. Darea de camete o plătește institutul.

Acoardă împrumuturi pe intabulare cu **7%**, pe chizeși cu **8%**.

Mijlocește asigurări de viață și foc la banca generală de asigurare română din Sibiu.

Localul filialei e în strada Vințului Nr. 1 (Alvinczi utca 1 szám) în casa domnului Publiu Rozor, vâmaș, lângă firma Misselbacher.

(5) 5-5

Direcțiunea.**VASILE BAN**

Strada Ocnei 7 * SIBIU * Strada Faurului 16

în casa sa proprie

„La cizma roșie“

cel mai mare

Depozit de încălțăminte

pentru bărbați, femei și copii de ambele sexe.

Comandele din provincie se execută prompt și cu prețuri moderate, la caz că nu corespund se primesc îndărăt și se schimbă cu altele.

(221) 19-

Trimitem ghetete de probă și la locuință în orice timp.

Români! Replantați viile cu altoi dela firmă română!

„Mugurul“

însotire economică, Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vármegye.

Altoi de vie

calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoi, viță europeană cu rădăcină

se află de vânzare la

Insoțirea economică

„Mugurul“

Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.

(455)

Material disponibil în altoi peste

24-

trei (3) milioane.

Școalele noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă.

Altoii sunt desvoltați la perfecțiune!**La cumpărări pe credit cele mai ușoare condiții de plată!**

La cerere prețurent și instrucțiuni gratis și franco!

Români! Trimiteți băieții la cursul practic de altoi!

Requisite de scris

se pot procura de la

Librăria arhidiecezană